

ΕΡΜΗΣ ὁ ΛΟΓΙΟΣ.

τῇ α'.

3

Φεβρουαρίου.

1818

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.

(ἀκολουθία καὶ τέλος.)

Συγγράμματα τοῦ Πορφυρίου (1).

Ο ἴδιος τόμος, ὅστις περιέχει τὰς περὶ τῆς Ἀρμενικῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐσεβίου καὶ περὶ τῆς τοῦ Γεμιστοῦ πραγματείας εἰδήσεις, συμπεριλαμβάνει πρὸς τούτοις καὶ δύο συγγράμματα ἐνὸς τῶν πλείον περιφήμων φιλοσόφων, δηλαδὴ τοῦ Πορφυρίου; περὶ τοῦ ὁποίου οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὠμίλησαν καὶ πολλὰ κακὰ καὶ πολλὰ καλὰ. Νυμφευθεὶς οὗτος τὴν Μαρκέλλαν, τὴν χήραν ἐνὸς τῶν φίλων του, τῆς ἔξειλεν, ἐν ᾧ καιρῷ ἦτον ἀπομεμακρυσμένος ἀπ' αὐτὴν, μίαν ἐπιστολὴν περὶ τοῦ τρόπου τοῦ εὖ ζῆν. Τοῦτο τὸ παρά Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Εὐναπίου ἀναφερόμενον σύγγραμμα ἐνομιζέτο χαμένον· ἀλλ' ὁ Κ. Μάιος τὸ ἐξανηῦρεν εἰς ἓν τῶν χειρογράφων ἐκείνων, τὰ ὅποια περιεῖχαν τὴν ἐπιτομὴν Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς, καὶ τὸ ἐξέδωκε μὲ μίαν Λατινικὴν μετάφρασιν, μὲ ἓνα πρόλογον καὶ μὲ κάποιας ση-

(1) Πορφυρίου φιλοσόφου πρὸς Μαρκέλλαν. — Porphyrii Philosophi ad Marcellam — invenit, interpretatione notisque declaravit Angelus Maius. — Accedit ejusdem Porphyrii poeticum fragmentum. — Mediolani 1816. in — 8. et in — 4. max. Pag. VIII et 68.

ῥειώσεις. Ὁ Πορφύριος εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν δεικνύει τὴν κλίσιν τῆς Μαρκέλλας πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἀναπτύσσει ἐν αὐτῇ τὰ περὶ ἠθικῆς δόγματα τοῦ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, καὶ ἐπιφέρει συχνάκις εἰς αὐτὰ μαρτυρίας τοῦ Ὀμήρου. Ἐν ᾧ τὴν προτρέπει εἰς τὴν ἀρετὴν μεταχειρίζεται τὴν εὐγλωττίαν του νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι διὰ τὴν ψυχὴν πρέπει νὰ φροντίζωμεν, καὶ ὄχι διὰ τὸ σῶμα. Αὐτοῦ ἀπάντᾳ τινὰς πράγματα πνέοντα τὴν πλέον ὑψηλὴν καὶ τὴν πλέον θρησκευτικὴν ἠθικὴν. Ὀμιλεῖ περὶ τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ, περὶ τοῦ Θείου, τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ νόμου, μὲ ὕψος ἀξιοματικὸν καὶ μὲ ἀκρίθειαν. Λέγει, ὅτι διὰ τῆς δυσυχίας καὶ τῶν Σλίψεων ἐγγιζόμεν πολὺ περισσότερον εἰς τὴν Θεότητα παρὰ διὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἡδονῆς. Τελευταῖον παραινέει νὰ θεωρῶμεν τὸν Θεὸν ὡς ἑξαταξὴν καὶ κριτὴν αἰθίου τῶν λόγων καὶ πράξεων ἡμῶν. Μὲ αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν φιλοσοφίαν ἐνώνει τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διευθετῶσι τὸν οἰκιακὸν βίον. Τὸ τέλος αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς λείπει. Δικαίως ὁ Κ. Μάιος τὴν ἐξέδωκε μαζῇ μὲ τὴν πραγματείαν τοῦ Γεμιστοῦ· ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ δύο συγγράμματα ἔχουσι μεγάλην ἀναλογίαν κατὰ τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πραγματεύονται.

Μετὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πορφυρίου ἀκολουθεῖ ἐν τεμάχιον ὕμνου τινος τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως. Τοῦτο συνίσταται εἰς εἴκοσι δύο στίχους, ἡδὴ προεκδοθέντας παρὰ Στευχεύου Δεγγουθβίου (Steuchey de Gubbio (1)), ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν Ὀρφικῶν λειψάνων. Εἰς ἐν χειρόγραφον τῆς Ἀμβροσιανῆς Βιβλιοθήκης εὐρέθησαν πλεον ὀρθότεροι παρὰ τοὺς τυπωμένους, καὶ ὁ Κ. Μάιος ἔταξε πρὸ αὐτῶν μίαν σύντομον μὲν, ἀλλὰ σοφὴν εἰδησιν. Αὐτὸς ὁ ὕμνος, τοῦ ὁποίου ὑποκείμενον εἶναι αἱ ιδιότητες τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, εἶναι γραμμένος μὲ ὑψηλοτάτην ποιητικὴν, καὶ ἡμπορεῖ τινὰς νὰ τὸν συγκρίνῃ κατὰ τοῦτο μὲ τοὺς ὕμνους τοῦ Κλεάνθου καὶ τοῦ Πρόκλου. Εἰς αὐτὸν τὸν ὕμνον φαίνονται μεμιγμένοι αἱ ἀρχαὶ τῶν Πλατωνικῶν καὶ Ὀρφικῶν· ἡ Θεότης παριστάνεται ὡς ἀρσενικὴ καὶ θηλυκὴ, καὶ αὕτῃ ἡ ἰδέα, τὴν ὁποίαν εἶχαν οἱ Ἰνδοὶ, οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὅλοι οἱ Ἀνατο-

(1) De perenni Philosophia? Lib. III. Cap. 14.

Λίκοι, εὐρίσκεται καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Χριστιανούς συγγραφεῖς. Ὁ Πορφύριος ἦτον ἄνθρωπος πολλὰ ἐπίσημος, ὅταν τὸ λογικόν του δὲν ἐσυγχύζετο ἀπὸ τὴν μανίαν τῆς Θεουργίας. Εἶχε νοῦν πρᾶκτικόν, ἀλλ' οἱ κρίσεις του ἦσαν ἐνίστε τόσο ἐξηιμμένοι καὶ μυσηριώδεις, ὥς συνέβαινεν εἰς αὐτόν, ὅταν τοὺς ἀνεγίνωσκε, νὰ νομίζεται ὡς μᾶρς ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, πλὴν τοῦ διδασκάλου του Πλωτίνου. Αὐτὸς ὁ ἴδιος διηγεῖται εἰλικρινῶς αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον. Ὁ ὕμνος, τὸν ὅποιον ἐκδίδει ὁ Κ. Μαῖς μετὰ φρασίν εἰς Λατινικοὺς κρίτους, εἶναι κομμάτιον τοῦ δεκάτου βιβλίου συγγράμματός τινος ἐπιγραφομένου, Περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας, τὸ ὅποιον διεφθάρη ἢ ἐχάθη; καθὼς καὶ ἅσα ἄλλα τοῦ ἰδίου φιλοσόφου. Φαίνεται ὅτι αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ σύγγραμμα, ἔκτου ὁ Εὐσέβιος ὀνομάζει Συλλογὴν χρησμάτων, καὶ τοῦ ὁποίου ἔκαμεν ἐπιτομὰς (εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν προπαρασκευὴν του) περιεχούσας μὲν πολλοὺς χρησμούς, τίποτε ὅμως σχεδὸν ἐκ τῶν λόγων τοῦ Πορφυρίου. Τὸ ἀξιολογώτερον τεμάχιον ἀπ' ὅσα ἀναφέρει εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ συγγράμματος, ἐν ἣ ὁ συγγραφεὺς βεβαίονει μετ' ἔρκου, ὅτι δὲν ἄλλαξε τίποτε ἀπὸ τὸ νόημα τοῦ συγγραφέως, καὶ ἀναγγέλλει ὅτι δέλει ἀναπτύσσει τὰ ὁύγματα μίᾳ πρακτικῇ καὶ θεωρητικῇ φιλοσοφίας, ἐπικυρωμένης ἀπὸ τοὺς Θεούς. Τὸ σύγγραμμα τοῦ Πορφυρίου ἦτον γραμμένον εἰς πεζὸν λόγον, ἀλλὰ περιεῖχε καὶ πολλὰς σιχηρὰς περικοπὰς. Πρέπει νὰ μᾶς λυπῇ ὁ χαμός του· διότι εἰς ἄκρον περίεργον ἤθελεν εἶναι τὸ νὰ ἰδῇ τινὰς πῶς ὁ συγγραφεὺς ἐπόλεμοῦσε τὸν Χριστιανισμόν, φέρων εἰς μαρτυρίαν Χρισμούς ὅπου φαίνονται τόσο ἀποδεικτικοὶ αὐτῆς τῆς θρησκείας. Ὁ Φοντενέλλης εἶπεν, ὅτι ὁ πεισματωδὲς καὶ ὁ δεινότατος τῶν ἐθνικῶν (Χριστιανομάχων) μᾶς ἐπεφόρτισε μετὰ δείξεις τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ (le plus entêté et le plus habile des payens nous accabloit des preuves du Christianisme), καὶ ὁ Βανδάλης (Van Dale) πρὸ αὐτοῦ εἶχε κάμει τὴν αὐτὴν παρατήρησιν.

Ὁ Ἁγ. Αὐγουστίνος (1) ἀναφέρει, συμφώνως μετὰ τὸν Πορφύριον, ἕνα χρησμὸν δοθέντα εἰς τὸν ἐρωτήσαντα τὸν Ἀπόλ-

λωνα· πῶς ἡμπορεῖ νὰ ἀποσπᾷ τὴν γυναῖκά του ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν; Αὐτὴ ἡ διήγησις σοχάζομαι ὅτι δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἐφαρμολογήσῃ εἰς τὸν ἴδιον Πορφύριον, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τούτου νὰ συμπεράνωμεν μὲ τὸν Κ. Μαίον, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐκ τῶν λογίων φιλοσοφίας πραγματεία εἶχε σκοπὸν νὰ παρακινήσῃ τὴν Μαρκέλλαν ν' ἀρνήθῃ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν. Ὅτι τὸ σύγγραμμα εἶχε σκοπὸν πλέον ἐκτεταμένον, ἔχομεν ὅλας τὰςδείξεις.

Γ'. Τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον τῶν σίχων τῆς Σιβύλλης (1).

Ὁ Κικέρων ἀναφέρειν περὶ τῶν χρησμῶν λέγει, ὅτι ἦσαν διὰ τὴν ἀσάφειάν των σχεδὸν ἀκατάληπτοι, καὶ τόσον ἀμφίβολοι, ὥστε προσηρμόζοντο εἰς πᾶν ὅ,τι συνέβαιεν. Αὐτὴ μὲν ἡ παρατήρησις μᾶς ἀρκεῖ νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὅσοι χρησμοὶ ἔχουν ἔννοιαν σαφεστάτην, ἐπλάσθησαν μετὰ τὸ συμβῆναι. Ἄν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οἱ ὑπεναντίοι αὐτῶν ἐφύλατταν τοῦτον τὸν κανόνα τῆς Κριτικῆς, δὲν ἤθελαν ζητεῖν νὰ ὑποσηρίξωσι τὰς γνώμας των μὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν Σιβυλλείων βιβλίων· ἀλλ' ἀμφοτέρωθεν ἦσαν πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακρίνωσι τὰςδείξεις των, καὶ φαίνεται, ὅτι εἰς τὸν δεύτερον αἰῶνα οἱ Ἑθνικοὶ καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀπεδέχοντο ἐξίσου ὡς ἀξιόπιστους αὐτὰς τὰς νομιζόμενας προφητείας. Οἱ φιλόλογοι τῶν ὑστερινῶν χρόνων δὲν ἐκοτίμασαν διόλου εἰς τὸ νὰ ἐξετάσωσιν αὐτὰς, καὶ οἱ ἐνασχοληθέντες εἰς αὐτὰς σοφοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1545, καὶ ὁ ἐτυπώθησαν κατὰ πρώτην φοράν, ἔγραψαν πολύτομα συγγράμματα, τὰ ὅποια δὲν ἔλυσαν τὰς ἀπορίας, τὰς ὁποίας ἐμπορεῖτις νὰ κάμῃ περὶ τῶν Σιβυλλῶν.

Οἱ κατὰ τὸ παρὸν σωζόμενοι Σιβύλλαιοι σίχοι εἶναι συνᾶρεισμα δογματῶν καὶ προβλέψεων. Ὁ συγγραφεὺς ἢ οἱ συγγραφεῖς αὐτῶν εἶναι φανερόν ὅτι ἦσαν Χριστιανοί. Εἰς αὐτοὺς τοὺς σίχους ἀπαντᾷταις ἔχι μόνον πλῆθος πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην καὶ ἀπὸ τὰ

(1) Σιβύλλας λόγος δ'. — Sibylla liber XIV. editore et interprete Angelo Maio. — Mediolani 1817. in — 8. pag. 54.

ἀπόκρυφα βιβλία, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς αἰνιγμοὺς καὶ πράξεις ἐκ τῶν Εὐαγγελίων, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ σημειούμενον με ἀριθμοὺς γραμμάτων, ἐξ ὧν αὐτὸ σύγκειται. Ὁ Ἀδριανὸς καὶ οἱ Ἀντωνῖνοι σημειόνονται καθαρὰ εἰς αὐτοὺς τοὺς σίχους. Ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων, καὶ ἐκ τῆς ὀρισμένης ἐποχῆς τῆς καταστροφῆς τῆς Ῥώμης (ἐν ἔτει 648 ἀπὸ κτίσεως αὐτῆς) ἀναγκαζόμεθα νὰ πισυεσώμεν, ὅτι μέρος, τοῦλάχιστον, αὐτῶν τῶν σίχων ἐγράφη περὶ τὰ τέλη τοῦ δευτέρου αἰῶνος τῆς Χριστιανικῆς χρονολογίας. Τότε ἦτον ὁ καιρὸς τῶν ἀπατῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγέννησαν τόσα συγγράμματα ἀπόκρυφα καὶ ψευδώνυμα. Καὶ οἱ Ἑθνικοὶ καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἤμποροῦν ἐξίσου νὰ κατηγορηθῶν ὡς ἀποδεχθέντες αὐτὸ τὸ σύστημα τῆς ἀπάτης με καλὸν σκοπὸν. Παρενέβαλλον εἰς τοὺς σίχους, τοὺς ἀποδιδόμενους εἰς τὰς Σιδύλλας, κομμάτια παλαιώτερα· ἀλλ' ἡμεῖς κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχομεν ὅλην τὴν συλλογὴν, ὅπου εἶχαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐναλλάξ αὐτοὶ δὲν εἶχαν ὅτι ἔχομεν ἡμεῖς.

Ἐκ τῶν σίχων τῶν Σιδυλλῶν σώζονται βιβλία ἐκτῶ. Λέγουσιν, ὅτι εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Βατικάνου ἤμποροῦν νὰ εὑρεθῶσιν ἐξ ἀκόμῃ (1), καὶ ὁ Κ. Μάϊος ἐπιθυμῶν εἰς αὐτὰς τὰς εὑρέσεις νὰ τύχη κἀνὲν κομμάτιον ἀνεκδότου Ἑλληνικῆς ποιήσεως ἀνεκάλυψεν, ἐν νέῳ βιβλίῳ, ἡ ἐπιγραφή τοῦ ὁποῖου τὸ σημειοῦναι δέκατον τέταρτον. Εἰς τὰ προλεγόμενά του ἐκθέτει τὴν ἱστορίαν τῶν Σιδυλλείων βιβλίων, ἀναφέρων, ὅτι τὰ ἐπρόσφεραν εἰς τὸν Ταρκίνιον διεφθαρμένα ἀπὸ μίαν πυρκαϊάν συμβῆσαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Σύλλα. Μετὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ἐζήτησαν νὰ μετακάμωσιν αὐτὴν τὴν συλλογὴν, τὴν ὁποῖαν μετερρύθμισαν ὁ Αὐγουστος καὶ ὁ Τιβερίος, ἀλλ' ὁ Στειλίων τὴν ἐχάλασε τέλος πάντων. Ὁ Κ. Μάϊος λέγει, ὅτι τοῦτο δὲν ἐμπόδισεν ὅλους τοὺς ἀπὸ Ἰουλείου τοῦ Μάρτυρος μέχρι τοῦ Τζέτζου συγγραφεῖς νὰ ὁμιλήσωσι περὶ τῶν Σιδυλλείων σίχων. Μὲ φαίνεται ἀναγκαῖον τὸ νὰ ξεχωρίζωμεν καλὰ τὴν συλλογὴν ὅπου ἔχομεν κατὰ τὸ παρὸν, ἥτις εἶναι σχεδὸν ἡ ἰδίᾳ ἐκείνη ὅπου ἀναφέρουσιν οἱ Χριστιανοὶ συγγραφεῖς, ἀπὸ τῶν Σιδυλλείων σίχων, οἱ ὁποῖοι παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἦσαν ἤδη περίφημοι πρὸ τοῦ Ἀριστοφάνους.

(1) Fabric. Bibl. Græc. T. I. pag. 278. ed. Harles.

υρος καὶ Πλάτωνος, καὶ ἀπὸ τὰ τῶν Ῥωμαίων Σιδύλλεια βιβλία, τὰ ὅποια ἔγιναν Πολιτικῆς ὄργανα. Αὐτὰ τὰ βιβλία φαίνονται, ὅτι ἦσαν εἶδη τυπικῶν ἐρμηνευόντων, πῶς ἔπρεπε νὰ ἐξιλεώσῃσι τοὺς Θεοὺς εἰς καιρὸν κοινῆς ἀνάγκης. Πρέπει λοιπὸν, μὲ φαίνεται, νὰ προσέξωμεν, νὰ μὴ συγχύσωμεν τὴν ἰσορίαν αὐτῶν, μῆτε μὲ τὴν τῶν ἀρχαίων προφῆσεων τῶν Ἑλλήνων, αἱ ὅποιαί μᾶς εἶναι οἰκίου ἀγνωστοί, μῆτε μὲ ἐκείνην τὴν πληθὺν τῶν ἀκαίρως γενομένων προφητιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται πολλώτατοι, καὶ εἰς τὰς ἰστορίας ἐδωκάν τὸ ὄνομα τῶν Σιδύλλων, διὰ νὰ νομίζωνται ἀξιοπίστοι καὶ ἀρχαῖαι. Ὁ Κ. Μάιος μακαρίζει τὸν ἑαυτόν του, καθότι δὲν ἔχει νὰ πραγματευθῇ περὶ αὐτῆς τῆς σκοτεινῆς καὶ δυσκόλου ὕλης· καὶ ἐπειδὴ εἶναι μετριοφρων ἐπίσης αἰς καὶ σφοδρὴ δὲν ἐπιχειρῆζεται καμμίαν ἱστορικὴν ἐξήγησιν τῶν εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον νέον βιβλίον ἐξισορουμενῶν συμφεδηκότων. Τοῦτο μόνον σημειώνει ὅτι αἱ εἰς αὐτὸ γινόμεναι λεπτομερεῖς διηγήσεις περὶ τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἰουδαίας καὶ τινος ἐπίδρομῆς τῶν Ἀράβων ἠμποροῦσαν νὰ δώσωσι νύξιν περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἰῶνός του. Σημειώνει προσέτι, ὅτι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον συμπεριπλέκονται εἰς τοὺς Σιδυλλεῖους εἰς τὰς τὰ συμφεδηκότα παντὸς τόπου, κατασαίνουσι δυσκολωτάτην τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. Ἀναφέρει τὸν Προκόπιον, ὅς τις ἔκαμεν ἤδη αὐτὴν τὴν παρατήρησιν, τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐφαρμοζομένην εἰς αὐτὸ τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον, διότι εἰς κἀνὲν ἀπὸ τὰ ἄλλα δὲν εἶναι ἡ ὑπόθεσις τόσου ποικίλη καθὼς εἰς αὐτὴ· πόλεμοι καὶ δεινὰ εἶναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ποιήματος. Ὁ ποιητὴς σπεύδει μᾶλλον παρὰ ἐνθουσιᾶ, περιγράφων μὲ ἄκραν ὀξύτητα ἐκεῖνα τὰ βασίλεια, ὅπου ἔλαβον κατὰ διαδοχὴν πολλοὺς ἡγεμόνας, τοὺς ὁποίους σημειώνει πάντοτε μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν γραμμῶν, ἐξ ὧν σύγκειται τὰ ὀνόματά των. Πολλὰ λέγονται εἰς αὐτὸ τὸ ποίημα περὶ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς πτύσεως αὐτῆς.

Ὁ Κ. Μάιος, ὅς τις γράφει Λατινικὰ γλαφυρότατα, μετέφρασεν εἰς εἰς αὐτὸ τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον, καὶ ἐπομένως ἐκδίδει, κατὰ τὸ αὐτὸ χειρόγραφον, ἐν κείμενον Ἑλληνικὸν τοῦ ἑκτοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖον εἶναι παντὴ διάρρον τῶν τυπωμένων, καὶ συντομώτερον ἀπ' ὅλα, καὶ ἀπὸ

ἐν μέρος τοῦ ὀγδόου βιβλίου, τοῦ περιέχοντος τὸ εἰς τὸν Χριστὸν ἀκρόσιχον. Ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ἀνέφερεν αὐτὸ τὸ ἀκρόσιχον εἰς τὸν πρὸς τοὺς Ἀγίους λόγον του, ὁμολογῶν ὅτι πολλοὶ ἐνόμιζον τὴν σύνθεσιν τῶν σίχων τούτων ὅτι ἔγινε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀναιρεῖ, βεβαίωνων, ὅτι ὁ Κικέρων τοὺς μετέφρασε. Ἀγνοῶν ἂν οἱ Ἀγιοὶ ἀπεδέχθησαν αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν· φαίνεται ὅμως βέβαιον, ὅτι τὰ ἀκρόσιχα τῶν Σιβυλλείων βιβλίων, τὰ ὅποια εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Ῥωμαῖον Ῥήτορα, δὲν ἐπαρωμοίαζαν καθόλου κατὰ τὴν διάταξίν των μὲ τὸ παρὰ τοῦ κορυφαίου Θεολόγου ἀναφερόμενον.

Ω Δ Η

Σ α π φ ι κ ή .

Greek Sapphic ode

ἐκ τοῦ

Classical Journal Nr. XXX. for June, 1817 Page. 315.

— Crinemque timendi

Siderike, et torrie mutantem regna cometen.

LUCAN,

Αἶθ' ἐπαμβάινοιμ' Ἑλικῶνος αἶγρον
Δασκίῳ ποσσὶν λέπας, ἄχι Μοῖσαι
Ἀθρόοι μολπῆδ' ἐν ἰεῖσι πάμφω-
νον μέλος αὐλᾶν·

Ὡς δίκαν τεῦς, Αἰολίδεσσι χορδαῖς,
Λεσβία Σαπφοῖ, λιγυράτερόν τι
Ἐκχέοιμ' ἀπὸ στόματος. — Μάταν τόδ'
Ἑρκος ὀδόντων

Τῷπος ἐκπέφευγε· τὸ γὰρ, μελικτᾶν
Πέρβροχος καθ' Ἑλλάδα, καλλινίκῳ
Ἑλλαχεῖ φάμας στεφάνωμ' ἄκρου, πρεσ-
βαῖδα τιμάν.

— Τί πρόσω; τί δὴ φοβεραὶ κατ' αἶαν
Ἐκκεχρίμανται φρένες; ὦ Βεταννοί,
Ἄρ' ἴδουσ' ἀτυζόμενοι τέρας τι,
Νυκτὸς ἀμολγῶ,

Ἄγριον; — Καὶ μὰν σέλας ὀππάτεσσιν
Εἰσορῶ φασσφέρον ἐν πτυχαῖσιν
Αἰθέρος· βολᾶν δ' ἀπο μυρίοι σπιν-
θῆρες ἵενται.

Ἡνὶδ ὥς, περὶ ζαθέαν σελάναν,
Ἄψ ἀποκρύπτουσι φαεννὸν εἶδος
Ἀστέρες δαίους ὕπο, — χάς τρομευῦσι
Γράνες ἄκροι

Ὀρέων, ναπᾶν τε θάλας· τοῖου γὰρ
Ταλόθεν λάμπει φῶς, εἶον ὁ Ζεὺς
Ἦχ', ἐκ' ἀστράπτει κατὰ γῆν ἀπ' αἰγλά-
εντος Ὀλύμπω.

— Ἄρ' ὑπῆλθε δεῖμά με, μὴ κακόν τι
Ἐκπέσῃ; Γὰρ μάτερ, ἐκὰς μάλ' ἔστω,
Αἰ' πίσ' ἄγλατον τίδ' ἐπ' ἄκμοσιν τεκ-
ταίνεται Ἄτα.

Πᾶ φύγεν τὸ πρὶν θράσος, ἐλπίδος τε
Τῶνομ'; ἐξώθεν πολέμων θύελλαι,
Ὅπλα δ', ὕσμναιέτε· μέσω' μφαλῶ γᾶς
Ἄλλοθεν ἄλλα

Ἄ Στάσις κραιπνοῖς πρὶν ἐμβατεύει —
Τίς κακῶν ἀρήξις; — ἴτ', ἐγκουεῖτε, —
Νῦν ἀγῶν ζῶας πέρι, καὶ τέκνων, καὶ
Πατρίδος αἵας.

Βάσκ' ἴθ', ὦ Βρεταννέ, τεῶν ἀπ' ἀκτῶν
Οὐλίον τῶναιδος ἐλᾶν· — κελεύει σ'
Ἀγλαὸν γένος προγόνων ἀλάλκειν
Δούλιον ἄμαρ.

Ἄλλ' ἔτι κνώσσεις; ἐπί σοι, λέων ὥς,
Κρέδα παπταίνων, ὁ δολοπλόκος παῖς
Γαλλίας κάκ' ἐν φρεσὶ πολλά τεύχει·
Ἐγρεο, πατρίς,

Ἐξ ὕπνῳ νῦν, αἶ ποκ' — ἐπὶ ξυρῶ κμᾶς
 Ἰσταται τὸ πρᾶγμα — διασπάρασσε
 Δούλιον ζεύγλαν ποδὶ, λάξ πατήσας —
 Ἐρπ' ἐς ἀγῶνα, —

Ἐρπε, — μὴ φόβος σε τινασσέτω τις: —
 Ἐν χερσὶν ἔτ' ἐντὶν ἀλμύροιο.
 Βένθεος κλαῖδες· ἔτ' εἰ τεᾶν ἄ-
 νασσα θαλαττῶν.

Εἶεν ὦν· — Πρὸς ταῦτα μελάμπελος νύξ
 Ἐκχέσι πλῆθος τεράων κατ' ὄρφναν· —
 Ἀστέρες τ' ἐκλάμπετ'· — Ἴτω πυρὸς τα-
 λεσκόπος αἶγλα· —

Ῥᾶον ἂν γναμπταὶ σπιλάδες κατ' ἀκτῶν
 Ἐξερεῖποιοντ' ἢ τὸν Βρέτανν'. Ὁ Ζεὺς γάρ
 Σφόδρ' ἀέξει τὸν μεμαῶτ' ἀμύνεσ-
 θαι περὶ πάτρας.

J. B. Trin. Coll. Camb. 1812.

Ἐ π ι σ η μ ε ί ω σ ι ς .

Ἡ ὠδὴ αὕτη ἐστὶν ἐκείνη, περὶ ἧς ἀμίλησα ἐν τῷ Δ.
 Ἑρμῇ, Ἀριθμ. 16, σελ. 399. ἔτ. 1817.

Ἑλληνόφρων Σαλαμίνιος.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΑΦΝΗΦΟΡΙΑΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΝΟΜΟΙΣ.

ΤΟΤ ΚΤΡΙΟΤ
 ΠΕΤΡΟΥ ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΔΟΥ

α ω ι ε.

Χαῖρε μοι θάλλος Θέμιδος φαεινόν,
 Χαῖρε μοι κῦδος γλυκερὲν, κ' ἀγαλόν·
 Οἷός ἐμφαίνεις γένος ἄμμιν εἶναι
 Εὐπατέρειον!

Τοῖος εὐ πασῶν ἀρετῶν ἄωτον
 Καὶ σύ μιν δρέψας, περὶ ἔσσι ἄλλων
 Τῶν ἐτ' αἰζηῶν κορυφῆς ἀγώνων
 Ποικιλομόρφωι·

Τῷ περ εὐπλεκτον σέθεν ἀμφὶ κρατὶ
 Δέξον Ἀσραίας γέρας ἀγλαόν τε
 Σῶν πόνων καρπὸν, σέο πουλὺς ὄλθος,
 Δάρνιδος ἔρνος·

Εὖτ' ἂν εἰσέλθῃς ἐνὶ πατρίδ' αἶα
 Θαῦμα ἀνθρώποισ' ἔσσαι μέγιστον,
 Μᾶλλον ἔνδοξος καθάπερ παλαιοὶ
 Χ' Ἑλλάδι πάσῃ·

GLOTILDE TAMBRONI.

ΕΙΣ

ΤΟΝ - ΕΙΓΕΝΗ - ΕΦΗΒΟΝ

ΠΕΤΡΟΝ - ΠΑΥΛΟΝ - ΤΕ
 ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΛΟΝ

ΑΠΟ - ΤΗΣ - ΛΕΥΚΑΔΙΑΣ

Ω - ΔΙΔΟΤΑΙ - ΣΤΕΦΑΝΟΣ - ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΝ - ΤΟΙΣ - ΝΟΜΟΙΣ

ΒΟΝΩΝΙΗΣΙ - Ι - ΦΕΒΡ - Α - Ω - Ι - Ε.

Ἀφιερωθὲν τῷ Λογιωτάτῳ καὶ Σοφωτάτῳ ἐν Ἱατροφιλοσό-
 φοις καὶ ἐν πλείσταις Ἀκαδημίαις συναριθμηθέντι

Κυρίῳ ΔΗΜΗΤΡΙΩ ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΛΩ

Τοῦ δαφνηφοροῦντος ἡγάπημ' ἐν ᾧ Πατρί.

Εἰδ' ἄγε, Μοῦσα,
 Χρὴ μ' ἀποσεῖσιν
 Τοῦτο τὸ γῆρας
 Ἐ' οὐκέτ' ἀναυδον

Νυνὶ μὲν εἶναι·
 Ἄλλὰ λαβόντα
 Βάρβιτον αἶψα,
 Κῦδος αἰεΐδειν

Λευκάδος ἄκρον·
 Βαῖνον ἔπειτα
 Ἑλλάδι πάσι·
 Καὶ δὲ μάλιστα
 Τῷ τε Κορίνθῳ·
 Καὶ γὰρ ἔσείδω
 Τὸν νεανίσκον
 Φαιδρόν, ἀγαθὸν
 Σὺν πατρὶ κεδνῷ
 Ἑλλογιμῶτε,
 Ὅς μιν ὀπῆδει
 Ἥμην ἐφ' ὕγρην
 Ἥδ' ὑπὲρ αἴαν
 Εὐ φίλα φρουρῶν
 Υἱὸν ἄμεμπτον·
 Εἶν ἀρετῇσι
 Παντοδαποῖσι
 Σήμασι κ' ἔργοις
 Αἰὲν ἀνασκῶν·

Τρεῖς μάκαρ ἄρδην
 Ὀλβιος ἀνὴρ
 Τοῦδε γενήτωρ,
 Ὅνπερ ὁρᾷτε
 Θάρσος ἔχοντα
 Βαίνεμεν ἔδραν
 Ποικιλόδοξον
 Ἀμφὶ θεμίσας
 Εὐθύδιδάσκειν·
 Εὖγε σὺ δέξου
 Αἶσιμα τοῦτο
 Τὸ σέφος ἄρμοϊ
 Σαῖσι κόμαισι
 Χαῖρε παρ' ἅμιν·
 Ἥματι τούτῳ
 Ἥ δ' οὖς ὁ πάππας
 Χ' ἡδὺς ὁ σωτήρ·
 Χαίρετον ἅμω·

MEZZOFANTI.

Εὐχὰὶ Ποιητοῦ ἀσθενούντος.

Ἐπεθύμουν εἰς τὰ ρεῖθρα
 Μέλῃτος τοῦ ἱεροῦ
 ἵνα λούσωμαι, καὶ πῖω
 Ψυχρὴν ὕδωρ καὶ λαμπρόν·
 Ἐπειτα ὑπὸ πλατάνους,
 Ἐν λειμῶνι ἀνθηρῷ,
 Μαλακῶς ἐπὶ τοῦ χόρτου
 Μόνος ἢ ἀναπαυθῶ·
 Καὶ, ἀφ' οὗ αἱ ἀηδόνες
 Διὰ μέλους λιγυροῦ
 Θέλωσι τὴν ἀκοήν μου
 Καὶ περίλυπον ψυχὴν,
 Τότε τάχις ἐν τῇ πόλει
 Ἐπιστρέψας χαροπός,

Ἄρμονίῳς ἡὐ ὕμνήσω
 Μετὰ καθαρᾷς ψυχῆς
 Θυγατέρας Μνημοσύνης,
 Αἰγιόχου τε Διός·
 Καὶ ἡὐ ἀναγνώσω πάλιν
 Τοῦ Σμυρναίου ποιητοῦ
 Ποίησιν τὴν θαυμασίαν
 Ἦν Ἀπέλλων ὁ χρυσοῦς,
 Ἐπὶ θρόνου λαμπροτάτου,
 Ἐν χορείᾳ τῶν θεῶν,
 Μελωδῶν παναρμονίῳς,
 Ἐπηγόρευσεν αὐτός·
 Κατὰ μίμησιν δὲ θεῶν
 Ἀχιλλέως ἐφεξῆς,
 Ψάλλον ἄνδρας ἀειμνύσους
 Μετὰ λύρας χρυσεῖς ὀγχοῦς,
 Ἐκδιώξω ἐκ τοῦ βάθους
 Τῆς καρδίας ἐμαυτοῦ
 Τὰς φροντίδας, καὶ τὰς λύπας,
 Καὶ τοὺς ἀναστεναγμούς.

Les vœux du poète malade.

Je désirerais me baigner dans les ondes sacrées du Mèlès, boire de ses eaux fraîches et limpides, me reposer ensuite, seul, dans une prairie émaillée de fleurs, mollement couché sur la verdure et à l'ombre des platanes; et dès que les rossignols, par leurs accens mélodieux, auraient charmé mon oreille et mon âme attristée, retournant promptement à la ville avec un front joyeux, je désirerais adresser d'un cœur pur des hymnes harmonieux aux filles de Mnemosyne et de Jupiter armé de l'égide, lire de nouveaux les vers admirables du poète de Smyrne, qu'Apollon à la chevelure d'or, assis sur un trône éclatant de lumière, dicta lui-même, en chantant avec une céleste harmonie, dans une assemblée des dieux immortels.

Oui, désormais à l'exemple du divin Achille, en célébrant, sur une lyre dorée, les héros dignes d'une mémoire éternelle, je bannirai du fond de mon coeur les soucis, les chagrins et les soupirs.

Traduit par l'auteur.

(Ἐκ τοῦ Mercure Étranger, Nr. V.).

Ἐ π ι σ τ ο λ ῆ

ἀπὸ Ἰασίου, τῇ 13. Νοεμβρίου αἰῶς.

Πρὸς τὸν Ἰατρὸν Κύριον Ἀθανάσιον Βογορίδην, παρὰ τοῦ Εὐγ. ἀρχ. μεγ. Κομίσου καὶ μεγ. Γραμματ. Κυρία Θεοδώρα Νέγρη.

„Ἐγνων ὅσα μοι σημειοῖς περὶ τῶν διὰ τύπου κακῶς λεγόντων καὶ διασυρόντων τὰ ὀνόματα πολλῶν ἐκ τῶν σημερινῶν ἡμετέρων Λογίων· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀγνοῶ, ἂν ἰδῶν ποτε καὶ παρατρέξας ἀπελισμόνησα· ἐσχάτως δ' ἐφάνη ἀνωχυμόντι πόνημα ἐνταῦθα, ἐπιγραφὴν φέρον „ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΣΤΗΛΙΤΕΥΤΙΚΗ, ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ, ΚΑΙ ΔΥΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ. κτλ. κτλ. κτλ.“ αἰῶς. Ἰουλ. 18., καὶ καθαπτόμενον πολλῶν κοινωφελῶν ἀνδρῶν· ὑποπτευθεὶς δὲ μήπως λαθραίως ἐν τῷ ἐνταῦθα ἐξεδόθη Τυπογραφίῳ, δὲν ἔλειψα νὰ προσπαθίσω αὐτὸ τοῦτο νὰ πληροφορηθῶ κατὰ πρῶτον, ὡς εἰκός· καὶ ὅτι ἡ τοπικὴ ἐξουσία δὲν ἀνέχεται παντάπασιν ὅσα μετὰ τῆς χρηστοφειᾶς εὐκόλως δὲν συμδιᾶζονται, καὶ οὐδ' ἐσύζησε τὸ Τυπογραφεῖον διὰ νὰ εὐκολύνῃ, εἰ μὴ τῆς ἀρετῆς τὴν διάδοσιν· ἐξεβαιώθην ὅτι δὲν ἐξεδόθη ἐνταῦθα, καὶ χαίρω πολὺ, ὅτι ἀνεύθυνος ἀπεδείχθη ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ Κύριος Ἀναστάσιος Μιχαήλ, πεπαιδευμένος ὢν καὶ τίμιος ἔμπορος. Τὸ πόνημα τοῦτο, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀγαπητὲ, δὲν εἶναι ἄξιον ἀναλύσεως καὶ ἀναιρέσεως, ὡς περιέχον καὶ ἐννοίας καὶ λέξεις πάντη κοινὰς, δηλ. χυδαίας καὶ κατηλικίας, ἐπισεσφωρεμένας ἀνευ τινος προφανοῦς σχεδίου, καὶ πόρρω πάσης κομψότητος· ἐξ οὗ

ἐδύνατό τις δικαίως νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ὁ ταῦτα γράφας δὲν εἶναι ἐκ τῶν διὰ τῆς παιδείας διασελλομένων ἀνθρώπων, ἐκ δυσυχοῦς τιος περιστάσεως εἰς κακὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐκτραχιλισθεὶς; ἀλλ' ὅτι εἶναι ἢ κἀνένας νέος τροχάδην διατρέξας τινὰ μαθήματα, καὶ ἐν δευτέροις θέμενος τὸν σκοπὸν τῆς παιδείας, ἤτοι τὴν καλλιέργειαν τοῦ νοῦς, καὶ τῆς καρδίας τὴν ῥύθμισιν, ἢ κἀνένας ὑπέργηγρῶς ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ὡς ὑπερακμάσαντα δὲν ἐπεταί τις νὰ συνερίζεται. ἀλλ' ἐγὼ νομίζω, ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὰ ἄλλα δὲν ἀναφαίνεται εὐκαταφρόνητος ἄνθρωπος, ὅτι παρεξέτραπευ ἑλεεινῶς εἰς αὐτὴν τὴν περίεσιν, καί τοι δυνάμενος ὑγιῶς φρενεῖν· τοῦτο καὶ μένον εἶδον, τοῦτο καὶ ἐλυπήθην, τὴν δυσυχίαν δηλ. τοῦ γράφαντος, ἀλλ' ὅχι διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἐν αὐτῷ ἄνδρας, ἢ διότι γίνονται τοιαῦτα εἰς ἡμᾶς. τὰ ὀνόματα τῶν ὅσοι εἶναι κοινωφελεῖς δὲν ἀποδεικνύονται ἐπιλήψιμα οὔτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οὔτε κατ' ἄλλον· ὡς μέλη σώματος ὀφείλομεν ὅλοι νὰ συνεργῶμεν εἰς ὅσα ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ὅλον; μέτρον ἔχοντες τοῦ ἔργου αὐτὴν ἡμῶν τὴν δύναμιν· ὅστις ἔσον δύναται κοπιάζει εἰς τοῦτο, καὶ ἐκπληρῇ τὸ ἐπικείμενον χρέος κατὰ ἀκρίβειαν; αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ σεβαστὸς καθίσταται, ἐνάρετος ἀναφαίνόμενος· αἱ δ' ἔμμεσοι καὶ μερικαὶ λήξεις εἰς οὐδὲν τείνουσιν ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καθὼς οὔτε πρὸς τὴν ὑπόληψιν τοῦ ὅλου ἔθνους· ἐν ᾧ ὅλοι, ὡς μέλη ἔθνων, γνωρίζουσιν ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουσι καὶ τοὺς τολμηρότερον ὀμιλοῦντας· διὰ τοῦτο οἱ εἰς τὸ πόνημα τοῦτο διαλαμβανόμενοι, σοχάζομαι ὅτι παραβλέποντες τέλεον τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐδ' ἐνθυμούμενοι, θέλουν ἐξακολουθεῖ ἀπαρεμποδίστως ὅσα ἐργάζονται; οἰκτείροντες τὸν ὁμογενῆ, καὶ συμπαθεῦντες μᾶλλον, ἢ καταφερόμενοι, καθὼς λυπούμενοι περιθάλλομεν, καὶ οὐχὶ βαρυθυμοῦντες παρενοχλοῦμεν τὸ κατὰ περίεσιν πάσχον μέρος τοῦ σώματος; καὶ μάλιστα ὅτε καὶ νὰ ἀναρρώσῃ πιθανόν.

Γνωρίζεις κάλλιστα, φίλε, ὅτι ὁ φωτισμὸς τῶν ἔθνων κυριώτατον σκοπὸν ἔχει τὴν ἀρετὴν, ὅπερ ἐξί τῶν τῶν χρεῶν τοῦ ἀνθρώπου διάγνωσιν, τὴν θέλησιν πρὸς τὴν ἐκτέλεισιν; καὶ τὴν ἐκτέλεισιν αὐτῶν· καὶ ἐπειδὴ εἰς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πλῆθος προπαρασκευῶν; ἀναγκαῖα εἰς τὸν φωτισμὸν ἢ παιδεία καθίσταται· ἐφ' ὅσον ἄρα αἰσθητικώτερον διευθύνεται εἰς

τοῦτον τὸν σκοπὸν ἡ παιδεία παρὰ τῶν σημερινῶν ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ φροντίζοντων πεπαιδευμένων, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ κάρ- πος πιθανώτερος, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον δὲν ἀπατῶσιν· ἐνάρτεσι δ' ὄντες, τῆς ἀρετῆς τὴν λατρείαν ἐπὶ τοσοῦτον νὰ ἀπολαμ- βάνωσιν εἶναι ἄξιοι, μετὰ πολλὰ τοιαῦτα ἀποτοξεύματα ἄ- τρωτοι ἀναντιρρήτως διασωζόμενοι, καὶ τὴν καθαράν τῆς ἀρε- τῆς χαρὰν, τὴν ψυχικὴν ἐκείνην συναισθανόμενοι εὐχαρίστη- σιν, ἐξ ἧς μόνης πηγάζει ἡ κόσμικὴ τοῦ ἀνθρώπου εὐδαι- μονία. ἀλλὰ διὰ νὰ διευθύνεται αἰσθητικώτερον εἰς τὴν ἀρε- τὴν ἡ παιδεία, δὲν ἀρκεῖ, νομίζω, ἡ περὶ τοὺς παιδευόμε- νους ἀνάγνωσις τοῦ Καταστίχου τῶν χρεῶν παρὰ τῶν παι- δευόντων, οὐδ' ἀπλῶς αὐτῶν ἡ ἀνάλυσις, ἀλλὰ καὶ ἡ γύμνα- σις εἰς τὴν ἐργασίαν, τὸ ἐργαδέσασθαι ὅλων· καὶ τῶνόντις ποῖον δραστηριωδέστερον μέσον εἰς τὸ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς παι- δευόμενους, τοῦ τῶν παιδεύοντων παραδείγματος! Περί ἀρε- τῆς ὅλοι κατα τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὄντες ἱκανοὶ νὰ ὁμιλή- σωμεν; ἐνάρτεσι τάχα εἴμεθα δι' αὐτό; ὁμιλοῦντές περὶ ἀρε- τῆς, ἡμποροῦμεν εὐκόλως νὰ λησμονήσωμεν τὸν πρακτικὸν βίον καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς, περιοριζόμενοι εἰς ἄσχετον τὴν ἐκθε- σιν, καὶ ἐφηρημένας τὰς θεωρίας τῆς ἀρετῆς, καθὼς εἰς ἀλ- γηδευαῖκήν τινα δεῖξιν δυνάμεθα; μηχανικῶς τὸν κανόνα νὰ ἐνεργήσωμεν, εἰς πράγματα ὀλοτελῶς ἐφαρμόζοντες. ὅσον λοιπὸν περισσοτέρας ἐμπράκτους ἐνδείξεις ἀρετῆς δίδει, καὶ εἰς τὴν ἔσκησιν ὅσον περισσότερον παροτρύνει τοὺς παιδευο- μένους, τόσον τελειότερον σοχαζομαι τὸν παιδεύοντα, καὶ τόσον ἄξιον τῆς παρὰ τοῦ Κοινοῦ λατρείας· καὶ ἐπεὶ δὲ εἰς τοῦτο καταγινομένους ὀφείλω νὰ φρονῶ τούτους τοὺς ἀσκήτους; εἴμαι εὐελπίς ὅτι δὲν θέλουσιν ἀναφανῆ καὶ αὐτοῦ τοῦ πο- νήματος καὶ τῶν ἄλλων ἀνασκευαί, οὔτε ἀπολογίαι· ἄλλως δὲ καὶ ἐκεῖνοι ἐπισημαίνονται διὰ τῆς τοιαύτης σιωπῆς, καὶ παύει πιθανῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀηδία. τῆς μὲν Φήμης τὴν σάλπιγγα καὶ διὰ μεγάλων ἀτοπημάτων κερδίζομεν· τὴν Ἀ- ρετὴν ὅμως εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον· πολλὰ μὲν δυσ- χερὴς ἡ ἐν μέρει αὐτῆς ἀπόλαυσις, τὴν δ' ὀλίκην δὲν ἡξεύ- ρω πῶς ἐκ τῶν θνητῶν δύναται νὰ ἐλπίσωσι· τοῦ τελείου ἀνάξιος φύσει ὁ ἄνθρωπος. ὅθεν μικροὶ μεγάλοι, ὅθεν ὅλοι εὐρίσκουσιν εἰς τὸ νὰ διόρθώσωσι, τελειότεροι τῶ χρόνῳ γινόμε- νοι· ὡς πόσον λοιπὸν συγκαταβατικῶς ἀπαιτεῖται ὁ τελειότε-

ρος ἄνθρωπος νὰ φέρεται πρὸς τὸν ἀσθενέστερον, διανοούμενος ὅτι, ἐπειδὴ ὡς πρὸς ἢ κατὰ τοῦτο τελειότης, εἶναι καὶ αὐτὸς ὡς πρὸς ἄλλον, οἷος ἐκεῖνος ὡς πρὸς αὐτόν· καὶ κατ' αὐτὴν τὴν θεωρίαν ὀρθότερον φαίνεται ἢ πρὸς ἐκείνους παρὰ τῶν κοινοφελῶν τούτων παράβλεψις· ἄλλως δ' οἱ μὲν δὲν ἐπασχολοῦνται, οἱ δ' ἀντικρούσεις μὴ δοκιμάζοντες ἡσυχάζουσι, καὶ ἀπαβέστερον σκεπτόμενοι, ἔπεται, εὐρίσκοντες ὅτι τὰ τριαῦτα ἀσύμφορα, νὰ μεταμεληθῶσιν, ὅτι πῦανόν. Καὶ τοῦτο εὐχεται καὶ τὸ πλείεσιν καὶ ὑγιέστερον μέρος τοῦ γένους καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐγώ· καὶ προσέτι παύσαντες ποτε ἀπὸ τῶν πρὸς ἀλλήλους ἀκόσμων καὶ ἀπρεπῶν ἐρίδων οἱ τοῦ γένους λόγιοι, συνεισφέρουσιν ἑκάστος τὸν βαθμὸν τῆς ἥς ἔλαχε παιδείας πρὸς παιδεύειν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πλησίοντων, τὸ ὅποιον εἶναι καὶ τὸ μόνον ἐπάγγελμά των, τὸ μόνον χρέος, ἢ μόνιμων τιμῇ.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

(Ἐκ τοῦ Τεργεσαίου Παρατηρητοῦ (Ossevatore Triestino Nr. 6.)

„Κατὰ τὴν 1/13. τοῦ παρόντος μηνός (Ἰανουαρίου 1818) περὶ τὸ ἑσπέρας μετέβη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ὁ ἐξ Ἀργυροκάστρου, πόλεως τῆς Ἠπείρου, Κύριος Ἀλέξανδρος Βασιλείου, ὁ τῆς Ὑψηλῆς Πέρτας Γενικός Πρέξενος (Κόνσολος), ἀπὸ νευρικοῦ πυρετοῦ ἀσθενήσας, κατὰ τὸν 58 χρόνον τῆς ἡλικίας του. Ἡ οἰκογένειά του, ἡ εὐγενὴς συμβία του καὶ τὰ ἀνήλικα καὶ πολυἀριθμὰ τέκνα ἐξερήθησαν φρόνιμον καὶ προνοητικὸν καὶ φιλόσοργον σύζυγον καὶ πατέρα, οἱ φίλοι, σύμβουλον καὶ παραμυθητὴν ἄριστον, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἓνα τῶν σολισμῶν του. Ἡ χρηστότης τῶν ἡθῶν, ὁ γλυκὺς τρόπος, ἡ εἰλικρίνεια τῆς ψυχῆς, ἡ φιλοσεφικὴ θαυρότης του ἦσαν ἀρεταὶ διαλάμπουσαι εἰς τὸν ἄνδρα, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἀξίως ἐπροσφέρετο εἰς αὐτὸν πᾶσα τιμὴ καὶ ἀγάπη· ἀφῆκε δὲ εἰς ἔσους τὸν ἐγνώρισαν τὴν ἐνθύμησιν μιᾶς πολυτίμου καὶ πικρᾶς σερήσεως. Σιμὰ τόσων ἀρετῶν εἶχε καὶ κριτικὸν [σπάνιον, ἦτον καὶ πολλὰ εἰδήμων τῆς νέας

μητρικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας τῶν Ἑλλήνων γλώσσης, ἔτι δὲ καὶ πολλῶν ἄλλων σύμφων ξένων γλωσσῶν, καὶ τῆς Κλασσικῆς φιλολογίας. Ὅλ' αὐτὰ τὰ προτερήματα, κεκοσμημένα μὲ τὴν μετριοφροσύνην, διέλαμπαν περισσότερον εἰς τὰς ὀμιλίας του, παρὰ εἰς τὰ ὀλίγα συγγραμμάτια, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀφῆκε. Διὰ τοῦτο, ὅχι μόνον ἀπλῶς ἠύχετο, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς συνήργει μὲ πολὺν ζῆλον εἰς τὴν αὖξιν καὶ διάδοσιν τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸ ἔθνος του, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν πλεον ζηνὴν καὶ ἔνθερμον φιλίαν μετὰ τοῦ περικλεοῦς Κοραῖ, ὅς τις, κατ' αἵτησιν καὶ διὰ δαπάνης τοῦ ἀρίστου Ἀλεξάνδρου Βασιλείου, ἐξέδωκεν ἐν Παρισίοις τὴν κριτικωτάτην καὶ ὠραίαν ἐκείνην ἔκδοσιν τῶν Αἰθιοπικῶν τῷ Ἡλιοδώρῳ, ἀφιερῶσας αὐτὴν εἰς τὸν μακαρίτην μὲ ἐπαίνους εἰλικρινεῖς καὶ εἰς ἀμφοτέρους τὸς ἀνδρας προσήκοντας.

Ὅλοι οἱ διατρίβοντες εἰς ταύτην τὴν πόλιν διάφοροι Κόνσολοι ἐσυνώδευσαν τὸ λείψανόν του, καὶ τὸ ἀκολουθοῦν πολὺ πλῆθος συνιστάμενον ὅχι μόνον ἀπὸ ὁμογενεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ξένους, ἐσχημάτιζεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ πλεον ὠραίου μνημεῖον, ὅπου ἤμπορουσε νὰ ἀνεγερθῇ εἰς τὸ ἔντιμον αὐτοῦ ὄνομα. Ἐκτὸς τούτου καὶ οἱ φίλοι τοῦ ἐτοιμάζουσι, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθικόντων τῆς φιλίας, ἐπιτάφιον ἐπιγραφὴν, ἣ ὁποῖα μέλλει διὰ τοὺς μεταγενεστέρους νὰ διαμεῖνῃ εἰς τὴν φιλόξενον γῆν, ἣ ὁποῖα τὸν σκεπάζει, αἰωνία καὶ ἀξίόπιστος μάρτυριά τῆς αὐτῶν λύτης, καὶ τῶν ἀρετῶν τῷ μακαρίτῳ.

Ἀναγγέλλομεν πρὸς τὸ παρὸν ἐκ ξένης ἐφημερίδος τὴν σύντομον ταύτην λυπηρὰν εἰδήσιν περὶ τοῦ θανάτου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἐτίμων ζῶντα ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ ἀπόλαυσαν τὴν φιλίαν του, καὶ θρηνοῦσι τῶρα μετὰ τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας καὶ τῶν συγγενῶν του ἀποθανόντα. εὐχόμεθα δὲ ν' ἀπολαύσωμεν ἐν καιρῷ καὶ τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ, εἰς τῆς ὁποίας τὴν σύνθεσιν εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλουσι συνεισφέρει καὶ ὅλοι οἱ εἰλικρινεῖς αὐτοῦ φίλοι, καὶ ταύτην τόσῳ προθυμότερον θέλομεν ἐκδῶσαι εἰς τὴν ἡμετέραν φιλολογικὴν ἐφημερίδα, ὅσω ὁ μακαρίτης εἰς σερέωσιν αὐτῆς πολὺ περισσότερον παρὰ πολλοὺς συνήργησε πολλάκις παρεκτὸς τούτου νομίζομεν καὶ χρέος ἡμῶν ἀπαραίτητον, νὰ διαδίδωμεν καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν μνήμην ἀποθανόντων, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ εὐεργετήσαντων τὸ γένος, ἐναρέτων ἀνδρῶν καθὼς κηρύττομεν καὶ τῶν πρὸς φωτισμὸν αὐτῷ συντελούν-

των ζώντων ὁμογενῶν τὰ ὀνόματα, πρὸς ἔπαινον καὶ μίμησιν.
Οἱ Ἑκδ. τοῦ Α. Ἑ,

Ἀστρονομικαὶ εἰδήσεις

ἐκ Βιέννης.

Τὸ παρὲν ἔτος θέλουν συμβῆ τέσσαρες Ἐκλείψεις, δηλ. δύο τοῦ ἡλίου καὶ δύο τῆς σελήνης, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσιν γενῆ ὁρατὰ εἰς τὰ μέρη μας μία τοῦ ἡλίου καὶ δύο τῆς σελήνης.

Ἡ πρώτη ἐκλείψις εἶναι ἡ μία τῶν τῆς σελήνης ἐκλείψεων· εἶναι δὲ μερικὴ, καὶ θέλει ἀκολουθήσει τὴν μεταξὺ 20 καὶ 21 τοῦ Ἀπριλίου νύκτα· καὶ ὅλην δὲ τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν, ἔτι δὲ καὶ τὴν μεσημβρικὴν Ἀμερικὴν, καὶ ὅλην αὐτῆς τὴν διάρκειαν, θέλει γενῆ ὁρατὴ. Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς γίνεται ἐν Βιέννῃ περὶ τὴν 0 ὥραν καὶ 14 λεπτὰ τὴν 21 τὸ πρωῒ, ἡ μέση περὶ τὴν 1 ὥρ. 27 λεπτὰ, καὶ τὸ τέλος περὶ τὴν 2 ὥρ. καὶ 40 λεπτὰ. Τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως εἶναι 5 δακτύλ. καὶ 35 λεπτ. κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην.

Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ μία τῶν δύο τοῦ ἡλίου ἐκλείψεων κατὰ τὴν 5. τοῦ Μαΐου πρὸ τῆς μεσημβρίας, ἡ ὁποία θέλει γενῆ ὁρατὴ καὶ ὅλην τὴν Εὐρώπην, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἀρκτικής Ἀμερικῆς καὶ ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀσίαν· εἰς τὴν ἀρκτ. Ἀμερικὴν μάλιστα καὶ Ἀσίαν φαίνεται δακτυλοειδής. Περὶ τὴν ἑκτὴν ὥραν καὶ 50 λεπ. τὸ πρωῒ γίνεται ἡ ἀρχὴ ἐν Βιέννῃ· ἡ μέση περὶ τὴν 7 ὥρ. 54 λεπ., καὶ τὸ τέλος περὶ τὴν 9 ὥρ. 4 λεπ. Τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως 6 δακτ. 16 λεπ. κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ ἡλίου.

Ἡ τρίτη εἶναι μία καὶ ἡμᾶς ἐν μέρει ὁρατὴ μερικὴ τῆς σελήνης ἐκλείψις, συμβαίνει δὲ κατὰ τὴν 14. τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ πρωῒ· θέλει φανῆ καὶ ὅλην τὴν Ἀμερικὴν, τὴν δυτικὴν Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς Ἀσίας. Ἡ ἀρχὴ γίνεται ἐν Βιέννῃ περὶ τὴν 5 ὥρ. 55 λεπ. τὸ πρωῒ· ἡ δύσις τῆς σελήνης περὶ τὴν 6 ὥρ. 34 λεπ.· ὅθεν ἡ μέση καὶ τὸ τέλος τῆς ἐκλείψεως ἀόρατα ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα· τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως εἶναι 1 δακτ. 52 λεπ.

Ἡ τετάρτη εἶναι μία καὶ ἡμᾶς ἀόρατος τοῦ ἡλίου ἐκλείψις, ἥτις ἀκολουθεῖ κατὰ τὴν 29. τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ ἑσπέρας· θέλει δὲ φανῆ μόνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν γαληνὸν καὶ τὸν ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην τῆς Ἀμερικῆς, καὶ μάλιστα εἰς τινὰ ἐκεῖ μέρη ὀλική.